

КЛІМАВІЦКАЯ ІНФА-ПАНАРАМА

№18(116)

15 снежня 2013

Клімавіцкі грамадска-палітычны бюлетэнь

ЛУКАШЭНКА ЗВОЛЬНІЎ НАЧАЛЬНІКА ГЕНШТАБА

*ураджэнец Клімавіцкага раёна Пётр Ціханоўскі
з'яўляўся таксама першым намеснікам міністра абароны РБ*

Сяржук АРЖАНЦАЎ

У сярэдзіне снежня амаль усе сродкі масавай інфармацыі паведамлілі пра тое, што Лукашэнка адправіў у адстаўку начальніка Генштаба Узброеных Сіл Беларусі. Прэзідэнцім Указам генерал-маёр Пётр Ціханоўскі быў звольнены з вайскавай службы ў запас па ўзросце. Шмат хто з журналістаў заўважыў, што ўзрост генерала — усяго толькі 55 гадоў.

Як кажуць афіцыйныя крыніцы, Пятра Ціханоўскага вызвалілі ад пасады з правам нашэння ваеннай формы адзення і знакаў адрознення. На чале Генеральнага штаба ён знаходзіўся са снежня 2009 года. Зрабіў паспяховую кар'еру, але зараз быў адпраўлены ў адстаўку.

Эксперты адзначаюць, што сярод іншых прафесійных вайскоўцаў беларускай арміі генерал Ціханоўскі выглядаў як сапраўдны інтэлігент і ваенны інтэлектуал. Дзякуючы яму, ва Узброеных Сілах Беларусі ажыццявілі шэраг прагрэсіўных рэформ. Чаму б такому дасведчанаму чалавеку і далей не займацца сваёй справай? Але, здаецца, кіраўнік краіны лічыў інакш, калі вырашыў падпісаць Указ аб звальненні.

У звязку з гэтым адразу нагадваецца адна цікавая акалічнасць. У мінулым годзе на ўвесь свет прагучала гісторыя з «плюшавым дэсантам». 4 ліпеня з Літвы выляцеў невялічкі аднаматорны самалёт з грамадзянамі Швецыі, які незаўважна перасёк беларускую мяжу. Ён правёў у паветранай прасторы краіны каля паўтары гадзіны, скінуўшы над Івянцом і ўскраінай Мінска больш за 800 плюшавых цацак з надпісамі ў падтрымку дэмакратыі ў Беларусі. Потым нелегальны самалёт вярнуўся назад.

Анекдатычная гісторыя дала сур'ёзныя падставы сумнявацца ў боагатовасці беларускай супрацьпаветранай абароны. Была створаная адмысловая камісія, якая занялася праверкай усіх часцей вайскова-паветраных сіл і суп-

рацьпаветранай абароны. 31 ліпеня Лукашэнка вызваліў ад пасадаў старшыню Дзяржаўнага памежнага камітэта Ігара Рачкоўскага і камандуючага Вайскова-паветранымі сіламі і Войскамі супрацьпаветранай абароны Дзмітрыя Пахмелкіна. Тады ж генерал-маёр Пётр Ціханоўскі, начальнік Генеральнага штаба Узброеных Сіл — першы намеснік міністра абароны, быў папярэджаны аб няпоўнай службовай адпаведнасці. Магчыма, якраз гэты рэзанансны выпадак з «плюшавым дэсантам» і пупываў на прыняцце прэзідэнцкага рашэння наконт сённяшняга адстаўцы Ціханоўскага.

АСАБІСТАЯ СПРАВА:

ЦІХАНОЎСКІ Пётр Мікалаевіч — на-

радзіўся 8 ліпеня 1958 года ў вёсцы Сідараўка Клімавіцкага раёна. Вучыўся ў вайскавай школе ў Судзілахах, працаваў у саўгасе «Раднянскі». Выбраў шлях прафесійнага вайскоўца. Скончыў Ленінградскае вышэйшае агульнавайскавое каманднае вучылішча імя Кірава, Ваенную акадэмію імя Фрунзе ў Маскве, Ваенную акадэмію Генеральнага штаба Узброеных Сіл Расійскай Федэрацыі. Праходзіў службу на розных пасадах у Генштабе Узброеных Сіл РБ. 4 снежня 2009 года быў назначаны начальнікам Генеральнага штаба Узброеных Сіл Беларусі — першым намеснікам Міністра абароны.

Асобна падкрэслім, што Пётр Ціханоўскі не забыўся пра родныя мясціны, неаднаразова прыязджаў у Клімавічы як па службовых справах, так і проста ў госці.

С ЛОГИСТИКОЙ ВЫХОДИТ КАК-ТО НЕЛОГИЧНО

Александр ВЛАД

Руководитель области Пётр Рудник уже не скрывает своей озабоченности тем, что 2013 год может закончиться для Могилёвщины плачевно. В октябре он ещё питал некие надежды на более-менее благоприятный исход: «До конца года осталось совсем мало времени, поэтому нам необходимо расписать для каждой отрасли задания на оставшийся период, чтобы в итоге стремиться выйти на заданные темпы роста». Но теперь всё более понятно, что успех не обязательно зависит от умения «расписать задания». Как говорил в таких случаях один литературный персонаж, созданный Ильфом и Петровым: «Контора пишет!».

В самом деле, какие пути выхода из критической ситуации предлагал господин Рудник? Дадим слово самому Петру Михайловичу: «Нам необходимо до минимума сократить число убыточных предприятий и организаций, предпринять меры по выходу ряда районов на самоокупаемость, наращивать объёмы продаж продукции в страны Евросоюза, а также приложить максимум усилий для привлечения в регион прямых иностранных инвестиций».

Звучит красиво и многообещающе, но разве в бизнесе верят обещаниям и красивым словам? В бизнесе верят гарантиям, особенно таким, которые подкреплены финансовыми обязательствами. А экономика области, да и всей страны, демонстрирует устойчивое падение производства, рост долгов и инфляционных процессов, хронические неплатежи и убытки. Именно поэтому бизнесмены сюда калачом не заманишь, сколько не рассказывай им о выгодах сотрудничества.

Наш Климовичский район уже который год подряд рассчитывает получить для своего развития миллионы долларов. Если точнее, планировалось и до сих пор планируется заполучить 3 миллиона долларов США. Но в отчёте о результатах работы Климовичского райисполкома за прошлый год констатировалось, что в 2012 году прямые иностранные инвестиции в район не привлечены. И в нынешнем 2013 году заветные цифры с шестью нулями так и не пополнили районный бюджет.

Правда, ещё летом, в июле, в «Советской Белоруссии» написали, что, по словам заместителя председателя райисполкома Анатолия Ломанова, россияне-инвесторы собираются вложить в проект на территории района несколько миллионов долларов. Дескать, на месте бывшего аэродрома в Барсуках вскоре будет создан торгово-логистический центр. Действительно, райисполком достаточно длительное время пробует реализовать проект по созданию логистического центра. Ориентировочная стоимость — 3,5 млн. долл. США. Но эти намерения хороши лишь для райисполкомовских отчётов. И сейчас мы вам объясним, почему.

Основная задача логистики — это сокращение затрат в процессе продвижения товарного потока. Общеизвестно, что у Беларуси выгодное географическое положение, что позволяет пополнять бюджет за счёт транзита. Но получить доход можно не просто взимая плату за проезд по территории. Неплохо зарабатывают и на регулировании грузопотоков, создав сеть перевалочных баз, складов, логистических центров. Видимо, советники Лукашенко указали ему на плюсы логистики и он заявил, что «нам надо взять эти деньги, которые сегодня уходят через Беларусь в другие страны».

Чтобы «взять эти деньги», государственной программой развития логистической системы до 2015 года предусмотрено строительство 48 транспортно-логистических центров. Так что, как видим, Климовичский райисполком

— Покажи, дорогой, годовой отчёт — и я скажу что тебя ожидают!

всего лишь следует в кильватере развивающегося сейчас в стране направления. Где гарантии, что российские или иные инвесторы захотят вложить свои миллионы в создание логистического центра именно в Климовичах? Думается, что это те же самые красивые слова и обещания.

К такому выводу подводят следующие обстоятельства. По оценкам специалистов, для успешности белорусской логистики требуется до 2015 года вложить в неё инвестиций почти на миллиард долларов. Найти сейчас такие деньги, по меньшей мере, непросто. Отдельно стоит вопрос о сроках окупаемости вложений. Предварительные опросы фирм и кампаний показывают, что пока они не заинтересованы в услугах логистических центров. Причина проста — ухудшающееся положение экономики и, как следствие, снижение грузооборота в стране.

Таким образом, всё это вызывает большие сомнения, но, говоря о перспективах внедряемой логистической системы, Лукашенко, как и его назначенец Рудник, привычно уповает на классический метод «расписать задания»: «Сейчас нужно немед-

ленно до конца года откорректировать программу и дополнить её, если нужно. Если не нужно, определите, кто будет отвечать за это, что нам надо, в какие сроки, — и немедленно привлечёте инвесторов. Нет — значит, сами будем делать» (ноябрь 2013 г.). Если же программа будет давать сбои, то у президента есть свои специфические методы, чтобы вразумить чиновников: «Я вам просто отвинчу головы, под мышку положу, и вы, если сможете, пойдёте. Я вам не прощу, это бешеные деньги».

Кстати, другой литературный персонаж, на этот раз из пьесы Островского, ещё в XIX столетии понимал, как надо хозяйствовать. Он убеждённо провозглашал ничуть не устаревшие истины, которые не помешало бы вспомнить в нашей ситуации: «В практический век честным быть не только лучше, но и выгоднее. Вы, кажется, не совсем верно понимаете практический век и плутовство считаете выгодной спекуляцией. Нет, вы мне поверьте, что в настоящее время плутовство спекуляция плохая».

Ну что тут скажешь — классика! К слову, пьеса называется «Бешеные деньги».

МВД: «УМЕНЬШЕНИЕ ПОТОКА ОБРАЩЕНИЙ ГРАЖДАН ПРИОБРЕЛО УСТОЙЧИВУЮ ТЕНДЕНЦИЮ»

Елена ПОЛЯКОВА

Белорусские граждане стали реже обращаться в милицию. Об этом пишет не оппозиционная пресса, а печатный орган МВД газета «На страже». Выводы из данного факта можно делать самые противоположные.

29 ноября состоялась коллегия МВД, на которой рассмотрели состояние дисциплины и работу с обращениями граждан. В тот же день в газете «На страже» на первой странице появилась красноречивая информация: «За 10 месяцев текущего года зарегистрировано более 244 тысяч заявлений и сообщений о преступлениях, что на 16% меньше в сравнении с аналогичным периодом прошлого года». И это не случайность, ведь обращаются в милицию всё реже: «Уменьшение потока обращений граждан приобрело устойчивую тенденцию. Если за 9 месяцев 2009 года зарегистрировано 139 тысяч писем, то за последние четыре года объём корреспонденции уменьшился на 9,4% и составил чуть более 127 тысяч заявлений, жалоб и предложений».

Это официальные данные МВД. В свою очередь, сошлёмся, так сказать, на неофициальную информацию. В социаль-

ной сети КЛИМОВИЧИ Live (vk.com/iloveklimovich) 27 ноября прошло анонимное голосование. Его участники ответили на вопрос: «А что Вы чувствуете, если неподалеку от Вас находится сотрудник милиции?». Были названы следующие ответы:

- * Страх — 32 чел. (1.9%)
- * Лёгкое опасение — 159 чел. (9.3%)
- * Неприязнь — 284 чел. (16.7%)
- * Дискомфорт — 374 чел. (22%)
- * Ничего не чувствую — 586 чел. (34.5%)
- * Чувствую себя в безопасности — 119 чел. (7%)
- * Другое — 60 чел. (3.5%)
- * Я сотрудник милиции — 87 чел. (5.1%)

Всего проголосовал 1701 человек. Ответы показывают, что «уменьшение потока обращений» вполне закономерно, а «устойчивая тенденция» вызвана отношением людей к представителям белорусского правопорядка.

БЕЛОРУССКИЕ ЦЕНЫ НА БЕНЗИН ОБОГНАЛИ РОССИЙСКИЕ

Алексей ТОПОЛЬКО, zautra.by

После последнего повышения средние цены на бензин в Беларуси впервые за многие годы стали выше, чем в 50 из 82 российских региональных центров.

По курсу Нацбанка Беларуси на 5 декабря литр АИ-92 стоил в Беларуси 29,73 российского рубля, АИ-95 — 32,92 российского рубля. По данным Росстата на 2 декабря, средняя стоимость литра АИ-92 в России достигала 29,67 российского рубля, АИ-95 — 32,74 российского рубля.

В начале декабря цена на бензин в Беларуси была выше, чем в большинстве региональных центров соседней страны. В перечень вошли полсотни городов и регионов России. Самая низкая цена за литр бензина АИ-92, по данным Росстата, была в Белгороде (28,19 российского рубля), на АИ-95 — в Кемерово (30,94 российского рубля).

«Белнефтехим» увеличил отпускные розничные цены на топливо в среднем на 2%, ссылаясь на изменение курса белорусского рубля по отношению к основным мировым валютам. В конце прошлой недели, 5 декабря, цена бензина АИ-92 составила 8400 белорусских рублей, АИ-95 — 9300 белорусских рублей.

«БЕЛСАТ» СВЯТКУЕ СВОЙ ДЗЕНЬ НАРАДЖЭННЯ!

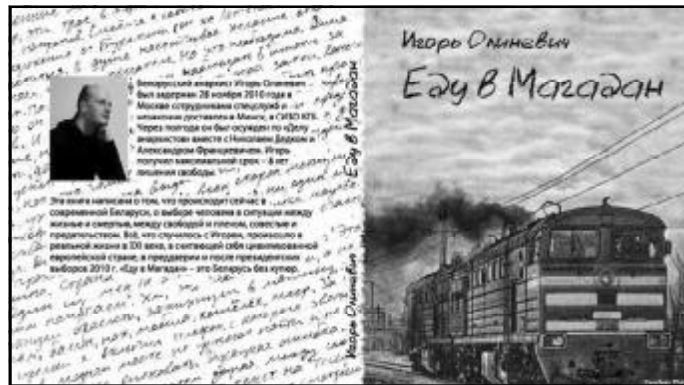
Незалежны тэлеканал «Белсат» ужо цягам шасці гадоў стараецца данесці да беларусаў самую важную інфармацыю «па-беларуску і без цензуры». За ўвесь гэты час «Белсат» паразмаўляў з тысячамі цікавых людзей, пабываў у сотнях месцах і распавёў пра безліч падзеяў. Былі зняты сотні рэпартажаў і дакументальных фільмаў, цэлы шэраг з якіх быў уганараваны на прэстыжных міжнародных кінафестывалях.

У новым 2014 годзе «Белсат» распачне чарговы сезон, у якім з'явяцца новыя праграмы, а наш сайт «Belsat.eu» запрапаў наведвальнікам цікавыя праекты.

Сачыце за абнаўленнямі на інтэрнэт-старонцы — «Belsat.eu». «Белсат» працуе для Вас, беларускія глядачы!

ПОЛИТЗАКЛЮЧЁННЫЙ ОТМЕЧЕН ПРЕМИЕЙ ЗА КНИГУ О БЕЛОРУССКОЙ ТЮРЬМЕ

Автор книги «Еду в Магадан», белорусский политзаключённый Игорь Олиневич стал обладателем премии имени Франтишка Алехновича. Эта премия, передаёт БелаПАН, вручается в Беларуси за произведения, написанные в тюрьме.

Церемония награждения состоялась в Минске 10 декабря, во Всемирный день прав человека. Награду приняла мать политзаключённого Валентина Олиневич. Она сообщила, что ей пишут люди из разных стран, которые прочли книгу сына в интернете: «Заключенные пишут мне и просят передать сыну, что его книга делает своё дело, она расшатывает систему и тюремные стены».

Дипломы лауреатов премии получили ещё несколько авторов. Это Павел Северинец («Беларуская глыбіня»), Анатолий Лебедев («108 дзён і начэй у засценках КДБ: Дзённік палітычнага закладніка Анатоля Лябедзькі»), Алесь Киркевич («Вясна. Анталія. Вялікдзень: Філасофія турэмнага двора») и «Няскончаная Адысея: Беларуская турма для пачынаючых», Алесь Беляцкий («Асвечаныя беларушчынай»), Юрий Бандажевский («Турма і здароўе: Парады прафесара медыцыны»).

«ПРАЗДНОВАТЬ НУЖНО ТО, ЧТО ДОЖИЛИ ДО НОВОГО ГОДА»

Сергей БАЛАЙ, Салідарнасць

За три недели до новогодней ночи «Салідарнасць» поинтересовалась у экономистов перспективами белорусского рубля, а также спросила совета о том, как накрывать праздничный стол-2014 — экономно, или отмечать «как в последний раз»?

— Белорусский рубль по отношению к доллару переоценен, — считает руководитель аналитического центра «Стратегия» Леонид Заико. — На сегодня он переоценен примерно на 30 %. Белорусы думают, что зарабатывают 500 дол-

ларов, а на самом деле речь идёт о сумме в 350. Экономике не обманешь (что бы не предпринимало правительство), и она через рост цен компенсирует эти 30%.

По мнению собеседника, для исправления ситуации необходимо прибегнуть к довольно радикальным мерам.

— Ситуация поправима, если с 1 января правительство снизит зарплату министров на 20%, перестанет субсидировать сельское хозяйство и не станет вкладывать запланированные на 2014

год 13 миллиардов долларов в модернизацию. А пока белорусский рубль будет девальвироваться.

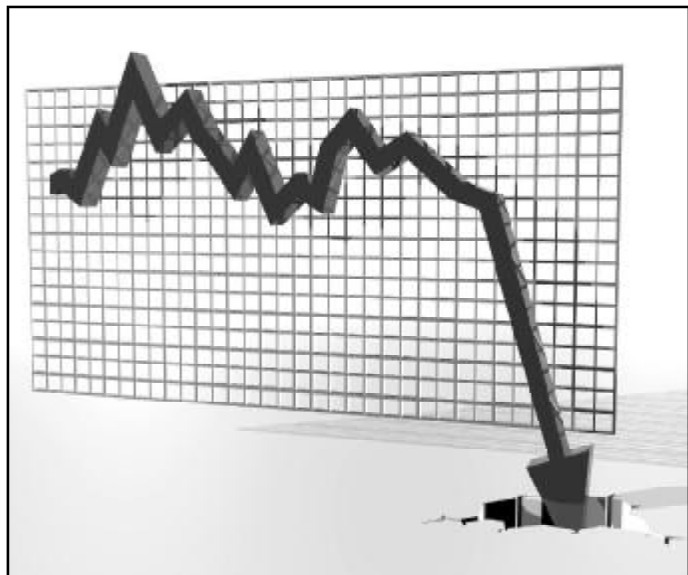
Собеседник рекомендует белорусам отпраздновать тот факт, что все дожили до Нового года.

— Предлагаю сфотографировать всё то, что будет на праздничном столе. Потому что в следующем году при росте зарплат в 3-4% такого изобилия на столе, как под занавес 2013-го, уже не будет. Пусть нынешний стол будет эталонным.

БЕЛАРУСЬ НЕДОПОЛУЧИЛА ПОЧТИ 10 МЛРД. ДОЛЛАРОВ

Дмитрий ЗАЯЦ, БелаПАН

Беларусь недополучила почти 10 млрд. долларов США в результате снижения экспорта ряда товаров, свидетельствуют данные официальной статистики.

Перечень белорусских товаров, по которым произошло наиболее существенное снижение стоимостного объёма экспорта, свидетельствует о том, что по 30 товарным позициям поставки на внешние рынки в январе-октябре текущего года снизились на 9 млрд. 709 млн. долларов.

Значительное снижение показателя обусловлено сокращением поставок многих товаров, которые в прошлом году играли определяющую роль в процессе формирования национального экспорта.

Так, экспорт нефтепродуктов сократился в январе-октябре на 3,89 млрд. долларов по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, растворителей — почти на 2,8 млрд. долларов, материалов смазочных — примерно на 1 млрд. долларов, калийных удобрений — на 543,4 млн. долларов, грузовых автомобилей — на 377 млн. долларов, тракторов и седельных тягачей — на 301,1 млн. долларов.

БЕЛАРУСА ВЫЗВАЛІЛІ З РАБСТВА Ё ДАГЕСТАНЕ

Як паведамляе Еўрарадэ, чатырох рабочих прадалі ў рабства за 600 далараў ЗША. Іх вызвалілі валанцёры арганізацыі "Альтэрнатыва". Сярод вызваленых — адзін беларус, адзін украінец і два грамадзяніна Расіі.

Вядома, што працавалі яны ў рабстве да года. Бегчы баяліся — распаўядалі, што спробы іншых завяршыліся вельмі дрэнна: "працадаўцы" выбілі хлопцам зубы.

Цяпер у "Альтэрнатывы" няма грошай на іх адпраўку дадому. Трэба сабраць 30 тысяч расійскіх рублёў, а зараз сабрана толькі 8 тысяч.

Дарэчы, гэта не першы выпадак вызвалення беларусаў з рабства ў Дагестане. Як раней паведамляла Еўрарадэ, у пачатку гэтага года з цаглянага заводу ў гэтай расійскай рэспубліцы былі вызваленыя чатыры грамадзяніна нашай краіны.

ЗАПАСЫ ЗОЛОТА И ВАЛЮТЫ ПРОДОЛЖАЮТ СОКРАЩАТЬСЯ

В ноябре Беларусь потеряла ещё 350 миллионов долларов ЗВР (золотовалютные резервы страны). В октябре сокращение было гораздо большим — 570 миллионов. Следует отметить, что и в ноябре Беларусь фактически потратила больше полумиллиона долларов, однако компенсировала это продажей облигаций.

Теперь в закромах республики лежит лишь 6 млрд. 460 млн. долларов. В то время как в начале 2013 года эта сумма составляла 8 миллиардов. То есть за 11 месяцев ЗВР сократился на полтора млрд. долларов.

Валюта из страны уходит в основном на уплату по внешним и внутренним обязательствам. Расплачиваемся за долги и кредиты, благодаря которым белорусским властям несколько лет удавалось поддерживать видимость стабильности и процветания страны.

МАЙСТАР ГЛІНЯНАГА ЧАРАЎНІЦТВА

Ясь ГАСПАДАР

Свістулька, акарына, зозуліца — як толькі не завеўца ў беларусаў і бліжэйшых суседзяў цацкі і музычныя інструменты, зробленыя з гліны. Здавалася б, немудрагелістая рэч — дзіцячая забаўка... Але ж ёсць у глінянай свістулькі нейкая таямніца, карані якой хаваюцца ў глыбокай старажытнасці. І гэтую таямніцу ўсё сваё жыццё спасцігае Аляксандр Уладзіслававіч Котаў, дырэктар Клімавіцкага раённага Дома рамёстваў.

Свістулька — гэта не толькі дзіцячая забаўка, але і сакральная рэч, абярэг ад нячыстай сілы і атрыбут паганскіх магічных рытуалаў. Майстэрства глінянай цацкі — адно з самых старажытных і існуе столькі ж, колькі і ганчарства. Даследчыкі знаходзяць гліняныя фігуркі, якія адносяцца ажно да эпохі неаліту. А вось у нашыя дні сапраўднага ганчара сустракаеш нячаста. І ў клімаўчан ёсць падстава для гонару, бо адзін з такіх майстроў жыве і працуе сярод іх. Аляксандра Котава жыхары Клімавічаў ведаюць як таленавітага мастака з асаблівым бачаннем свету. Аднак ён яшчэ і арыгінальны майстар па кераміцы, чыя творчасць вядомая за межамі не тое што горада, а нават краіны.

З глінай наш зямляк добра знаёмы яшчэ з далёкіх студэнцкіх часоў, калі вучыўся на мастака. Тады ў атачэнні будучага майстра старадаўняя свістулька мала кім успрымалася сур'ёзна — калегі па цэху, творчая моладзь больш захапляліся мадэрновымі формамі. А вось маладога клімаўчаніна вельмі зацікавілі народныя традыцыі, і нават сваю дыпломную работу Аляксандр Уладзіслававіч прысвяціў глінянай свістульцы.

Прайшлі гады, зараз Аляксандар Котаў з'яўляецца членам Беларускага саюза майстроў народнай творчасці, узнаначае раённы Дом рамёстваў, дзе таксама выкладае кераміку дзецям. У клімавіцкага майстра маецца свой пазнавальны "почырк", уласны аўтарскі стыль. Па лініях і адценнях, густу і вытанчанасці пазнаеш сапраўднага мастака. Але ж свістулька мусіць быць не толькі прыгожай, але і галасістай. Гэта цэлае мастацтва, якое спасцігаецца толькі з гадамі практыкі.

Клімавіцкі майстар аддае прытрымліваецца традыцыі нашых продкаў, дасканала валодае майстэрствам стылізацыі. Прынамсі, ён выкарыстоўвае старажытныя тэхналогіі апрацоўкі керамікі. Вядома, што мала проста зліпіць свістульку, потым яе трэба прасушыць і абпаліць у печы пры высокай тэмпературы, ды каб не трэснула. І на гэтым этапе керамісты ідуць на розныя хітрукі, каб зрабіць свае вырабы прыгожымі і больш трывалымі.

Аляксандр Котаў выкарыстоўвае традыцыйныя прыёмы, напрыклад, абвар і аднаўленне (або задымленне). Так, падчас абвару цацка дастаецца з гарачай печкі і пагружаецца ў адмысловую вадкасць — агурковы ці капусны расол і некаторыя іншыя інгрыдыенты. У выніку паверхня глінянага вырабу пакрываецца прыгожымі плямамі, нібы скура леапарда. А вось іншая тэхналогія — аднаўленне — робіць чарапок графітава-чорным. Гэта адбываецца, калі ў печ перакрыць доступ кіслароду. Так апрацоўваюць у першую чаргу ганчарны посуд, але і свістулькі гэтыя прыёмы надаюць асаблівы шарм. Дарэчы, наша беларуская свістулька традыцыйна была аднатоннай, у даўнія часы яе не распісвалі рознымі фарбамі, а звычайна глазуравалі палівай — зялёнай, жоўтай ці карычневай.

Адзначым, што апроч традыцыйных тэхналогій, Аляксандр Уладзіслававіч таксама прытрымліваецца архаічных форм пры вырабе свістулёк. Некаторыя яго цацкі маюць адвольную фантазію форму — гэта абстрактныя геаметрычныя фігуры, часцей няправільныя. Але іншыя выраблены ў традыцыйным стылі ў выглядзе канкрэтных прататыпаў: птушка, конь, вершнік на кані. Напрыклад, сярод работ клімаўчаніна даволі шмат "пярнатых" свістулёк. Форма птушкі — досыць традыцыйная для беларускай цацкі-свістулькі. Даўні і папу-

лярны вобраз для яе — качка (сімвал дабрабыту), певень (сімвал пачатку новага дня і знікнення нячыстай сілы) ды іншыя. Шмат сярод работ Аляксандра Котава гліняных коней і вершнікаў — гэта таксама старадаўняя традыцыя.

Гліняныя фігуркі — гэта сапраўдны сімвал нашай матэрыяльнай і духоўнай культуры, народная спадчына беларусаў яшчэ з дахрысціянскіх часоў. Менавіта таму, распаўсюджваючы пра клімавіцкага кераміста-чараўніка, не магу не адчуваць пэўны смутак на душы. Бо з аднаго боку, варта ганарыцца, што мы маем такога таленавітага земляка. Але з іншага боку, далёка не ўсе ўмовы створаны для рэалізацыі яго творчага патэнцыялу. Так, Аляксандр Уладзіслававіч выдатна ўмее ствараць не толькі свістулькі, але і ганчарны посуд. Але матэрыяльна-тэхнічныя ўмовы ў Доме рамёстваў дазваляюць рабіць толькі дробную кераміку — свістулькі і невялікія сувеніры. Каб вырабляць керамічны посуд, патрэбна ганчарнае кола, а таксама вялікая печка для абпалу. Зараз жа ёсць толькі малая муфельная печка. Калі стварыць спрыяльныя ўмовы, то Клімавіцкі раён мог бы праславіцца не толькі сваёй керамікай, але і ганчарным посудам. Патэнцыял для гэтага ёсць — у выглядзе выдатнага майстра. Справа за малым, неабходна набыць абсталяванне. Але ці знойдуцца на гэта грошы пры сённяшняй складанай эканамічнай сітуацыі? Адказ, здаецца, вядомы ўсім.

Засмучае і іншая праблема. Аляксандр Котаў яшчэ і добры педагог, які прагне перадаваць сваё майстэрства маладому пакаленню. Але ж ці патрэбны гэтаму пакаленню рамесныя традыцыі беларускага народа? Сённяшніх дзяцей і моладзь не так проста зацікавіць лепкай з гліны, многіх нават чытаць не прымусяш. Навошта ім тая гліняная цацка, калі ёсць цацкі камп'ютарныя? Толькі адзінкі з тых школьнікаў, што наведваюць заняткі ў Доме рамёстваў, усур'ёз цікавяцца керамікай. І хто з іх стане спадкаемцам свайго настаўніка — вялікае пытанне... І ўсё ж, будзем спадзявацца, што абавязкова знойдуцца юныя таленты, якія перахопяць эстафету ў самабытнага клімавіцкага майстра.

КЛИМОВИЧСКИЕ КЛЁЦКИ ПРИШЛИСЬ ПО ВКУСУ

Данила МЕСТИЧ

В начале декабря в Могилёве состоялась научно-практическая конференция "Асаблівасці нацыянальных культурных традыцый Падняпроўя". Помимо традиционных докладов и выступлений в рамках мероприятия прошёл конкурс национальных кулинарных проектов. В это раз участники конференции занимались не только научными изысканиями, но также угощали собравшихся редкими блюдами местной кухни. А попробовать было что, ведь на конкурс свои кулинарные достижения привезла половина районов Могилёвщины.

Всего было представлено 15 презентаций из районов области и около 30 блюд по рецептам XVIII, XIX и начала XX века. Немаловажно отметить, что представляли их не профессиональные кулинары, а сотрудники районных музеев и высших учебных заведений. Они провели большую работу по поиску и сохранению старинных рецептов блюд белорусской национальной кухни. Для этого пришлось основательно изучить архивные документы, беседовать с огромным количеством людей, и даже записывать на видео, какими спосо-

бами они готовят еду.

В итоге каждый участвующий в конкурсе район постарался наилучшим образом показать какие-нибудь свои традиционные местные блюда. Успех превзошёл все ожидания, было решено собрать все рецепты и издать сборник старинной национальной кухни. Первое же место получили бобруйские медовуха и сыр из козьего молока, которые были приготовлены в деревнях Тивновичи и Сычково Бобруйского района. Члены жюри единодушно признали, что вкусовые качества блюд были

выше всяких похвал.

Приятно отметить, что среди победителей оказались и наши земляки. Второе место присудили климовичским мясным клёцкам. Сотрудники Климовичского краеведческого музея объехали полрайона, чтобы найти местные кулинарные редкости. Этот рецепт им подсказала Зинаида Абраменко из деревни Реут, а приготовленные для конкурса клёцки пришлись бы по вкусу самому взыскательному кулинару. Так что почётное второе место по праву стало заслуженной наградой. Третье место досталось фаршированному капустой гусю из Костюковичей.

Победители и призёры конкурса получили специальные дипломы и сувениры. А представитель кулинарно-исторического шоу «Белорусская кухня» на телеканале «Беларусь 2» пообещала,

что носители кулинарных традиций Могилёвщины могут стать героями передачи. И тогда редкие национальные блюда, которые до сего дня готовятся в глубинке по старинной рецептуре, займут своё истинное место на столе белорусов.

ПЕРСОНА:

Зинаида Григорьевна Абраменко известна в Климовичском районе не только своими рецептами. Она также является хозяйкой агроусадьбы «Спадчына» в деревне Реут. По её задумке агроусадьба была организована с национальным колоритом. Здесь можно не просто отдохнуть, но и научиться танцевать народные белорусские танцы, послушать народные песни. И, конечно, гости обязательно отведают сделанные в печи колдуны, клёцки, поливку и другую вкуснятину.

ВАШ БИЛЕТИК?

Данила МЕСТИЧ

Транспортная инспекция по Могилёвской области совместно с прокуратурой Климовичского района совершила внеплановый рейд по климовичским улицам. Были проверены индивидуальные предприниматели, занимающиеся пассажирскими перевозками. В ходе проверки установлено, что допускается провоз большего количества пассажиров, чем предусмотрено действующими нормами. Также были выявлены случаи безбилетного проезда. В итоге пять предпринимателей привлекли к административной ответственности в виде штрафа в размере от 0,5 до 4 базовых величин. Но поможет ли это улучшить транспортное обслуживание? Ведь пассажиров возят больше нормы, потому что в городе не хватает маршруток.

НОВОСТИ РЕГИОНА

ЗДЕСЬ ЖДУТ ПОЭТОВ

Районная библиотека много лет проводит целенаправленную работу по поддержке и популяризации мастеров пера Климовщины. Сотрудники библиотеки составили методические рекомендации о творчестве писателей-земляков "Шматгалоссе роднай зямлі". Создана база данных "Літаратурныя таленты зямлі Клімавіцкай". И, главное, подготовлено 16 поэтических сборников лучших произведений местных авторов.

ПОЧТАЛЬОНЫ НА КОЛЁСАХ

Могилёвский филиал РУП «Белпочта» объявил, что начались пробные выезды передвижных отделений почтовой связи, внедрённых вместо закрытых стационарных. В декабре почтальоны на колёсах появятся в деревнях Климовичского, Кричевского, Кировского, Мстиславского и Шкловского районов. При этом заверяется, что они не только предоставят весь набор услуг, но и кое-где будут приезжать в деревни, где раньше не было почтовых отделений. Может, у «Белпочты» есть своя нефтяная скважина и поэтому её не волнуют расходы на бензин?

ВЫРАТАВАЛЬНАЯ ЗНАХОДКА

Валер КАРБАЛЕВІЧ, Радыё Свабода

Што трэба рабіць, калі сітуацыя ў эканоміцы дрэнная, загады прэзідэнта не выконваюцца, народ незадаволены, а давер да ўлады падае? Правільна, трэба рэгулярна праводзіць вялікія нарады.

Нарэшце знойдзена «палачка-выручалачка», з дапамогай якой можна вырашыць усе згаданыя праблемы. Гэта ж проста, як усё геніяльнае. І як гэта Лукашэнка раней не дадумаўся да такога шыкоўнага выйсця, нават дзіўна.

Кіраўнік дзяржавы зрабіў рацыянальную вымову, што народ можа дараваць лідэру шмат, але толькі не бяздзейнасць. Вось прыклады ад адваротнага дае Віктар Януковіч. Ён больш за тыдзень маўчаў, ніяк не тлумачыў адмову ад падпісання Украінай дамовы аб асацыяцыі на Віленскім саміце. Потым некалькі дзён маўчаў пасля збіцця «Беркутам» людзей на Майдане. І украінцы не могуць зразумець: у іх ёсць прэзідэнт, ці яго няма.

Лукашэнка дэманструе тым большую актыўнасць, чым горшыя справы ў краіне. Няхай і вынікаў асаблівых няма, але народ бачыць: ён жа стараецца.

Праблема ня толькі ў тым, што краіна ўступіла ў крызіс кіравальнасці. Горш за тое, гэта пачынае бачыць насельніцтва. Усе планы і заданні, якія раздае кіраўнік дзяржа-

вы, не выконваюцца. Самае страшнае для аўтарытарнага лідэра — чыноўнікі перастаюць яго баяцца. Найлепшая ілюстрацыя гэтай тэзы — сітуацыя ў дрэваапрацоўцы.

Адзін з элементаў гэтага крызісу быў прадэманстраваны на нарадзе 10 снежня. «Мяне інфармуюць, што паспяховыя кіраўнікі прадпрыемстваў не хочуць ісці ва ўладу... Высокапастаўленая пасада, як мне дакладваюць, некаторымі ўспрымаецца як дадатковая нагрузка і крыніца падвышанай небяспекі», — сказаў Лукашэнка.

Гэтую сітуацыю праілюстравалі кіраўнікі адміністрацыі прэзідэнта Андрэй Кабякоў: «У рэзерве на пасаду намесніка міністра сельскай гаспадаркі і харчавання было тры кандыдатуры. Аднак ад прызначэння ўсе яны па той ці іншай прычыне адмовіліся. У выніку быў прызначаны першы намеснік старшыні Барысасўскага райвыканкама... Амаль два гады пустуе крэсла намесніка міністра эканомікі. Доўгі час вакантныя пасады намеснікаў міністраў архітэктуры і будаўніцтва, спорту і турызму».

Паводле слоў Кабякова,

яшчэ складанай сітуацыя на рэгіянальным узроўні. Напрыклад, пры падборы кандыдатаў на пасаду першага намесніка старшыні начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Крупскага райвыканкама адмовілася дзевяць кіраўнікоў сельгасарганізацый ня толькі з Мінскай, але і з Берасцейскай і Гарадзенскай абласцей.

Калі людзі не хочуць быць начальнікамі — гэта відавочная прыкмета крызісу сістэмы. Так было за апошнімі часамі існавання СССР: калі ніхто не хацеў займаць пасаду партыйнага кіраўнікоў, знайсці кандыдатуру на пасаду першага сакратара райкама КПСС было вялікай праблемай.

Гэта наўпрост адбіваецца на якасці кіравання. Калі намеснікам міністра сельскай гаспадаркі прызначаюць намесніка старшыні райвыканкама, дык самі разумеюць, які будзе эффект. Гэта як напярэдадні вайны ў СССР лейтэнантаў прызначалі кіраваць палкамі. Усім вядома, што атрымалася з таго эксперыменту.

Лукашэнка разумее, што трэба нешта рабіць. Ладзіць рэформы небяспечна. Трэба, лічыць ён, неяк прымусіць працаваць гэтую сістэму. Як? Усё, што робіць беларускі

лідэр, не выходзіць за межы ягонага ўласнага жыццёвага досведу. І ён угадаў, як за савецкім часам рэгулярна праводзілі партыйна-гаспадарчыя актывы. Там выступалі высокія начальнікі, тлумачылі, як працаваць, пагражалі нядобрасумленным кіраўнікам. Вось Лукашэнка і спрабуе паўтарыць той досвед.

Такія дырэктыўныя выступы прэзідэнта з указаннямі, устаноўкамі, разнасомамі і публічнымі прыніжэннямі чыноўнікаў незразумелыя і непатрэбныя ў нармальнай дэмакратычнай краіне. Яны неэфектыўныя, паколькі неэфектыўная сама сістэма. Але ў межах існай сістэмы яны з'яўляюцца неабходным элементам яе функцыянавання. Калі адсутнічаюць эканамічныя стымулы, дык іх трэба кампенсаваць прымусам. Сталінскія рэпрэсіі супраць кіроўных кадраў часткова выконвалі ролю такога прымусу. Бо калі няма жорсткага ціску з вяршыні адміністрацыйнай піраміды, дык сістэма загінае. Што паказаў брэжнеўскі застой. Лукашэнка гэта інтуітыўна адчувае, таму ўвесь час і цісне, пужае. Яму здаецца, што яшчэ адна нарада — і сістэма запрацуе. Шчаслівыя тыя, хто вераць, бо іх царства нябеснае.

УРАД НА ПАРОЗЕ ПЕНСІЙНАГА ВЕКУ

Такой вялізнай колькасці пенсіянераў ва ўрадзе Лукашэнкі не было яшчэ ніколі. І сярод іх знакавыя людзі: старшыня Урада Міхаіл Мясніковіч, віцэ-прэм'еры Сямашка, Тозік і Пракаповіч, першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Аляксандр Радзькоў, старшыня КДК Аляксандр Якабсон, старшыня Нацбанка Надзея Ермакова, міністр адукацыі Сяргей Маскевіч, губернатар Брэстчыны Канстанцін Сумар, старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына...

Праз год-два пенсіянерамі стануць віцэ-прэм'ер Міхаіл Русы, старшыня Канстытуцыйнага суда Пятро Міклашэвіч, міністр абароны Юрый Жадобін, кіраўнік Белстата Уладзімір Зіноўскі...

Старэйшай чыноўніцкага корпусу працягвае заставацца спікер Савета рэспублікі Анатоль Рубінаў, якому ўжо 74 гады. Нездарма ж, прызначаючы 52-гадовага Сямёна Шапіру старшынёй Мінаблвыканкама, Лукашэнка сказаў пра «юны век» чыноўніка. На фоне многіх калег ён, сапраўды, зусім яшчэ маладзён.

2024

